

বীজৰ মানদণ্ডৰ মাপ

www.rkbassam.in

শস্য উৎপাদনৰ প্ৰধান আছিল হৈছে বীজ। সেয়ে বীজৰ অংকুৰণ ক্ষমতা উচ্চ হ'বত পাবলৈ হ'লে খেতি কৰা, চপোৱা আৰু চপোৱাৰ পৰৱৰ্তী ব্যৱস্থাপনা সমূহ সঠিক ভাবে সম্পন্ন কৰাটো অত্যন্ত প্ৰয়োজনীয়। বীজৰ মানদণ্ডৰ ওপৰতে বীজৰ কৰ্মক্ষমতা নিৰ্ভৰ কৰে। শস্যৰ শ্ৰীবৃদ্ধি, খেতি চপোৱা, চপোৱাৰ পৰৱৰ্তী ব্যৱস্থাপনা সমূহ, বীজৰ সংৰক্ষণ, পৰিবেশ আৰু জলবায়ুৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

বীজৰ মানদণ্ডৰ গুৰুত্ব : উচ্চ উৎপাদনশীল বা বৰ্ণসংকৰ জাতৰ উন্নত মানদণ্ডৰ বীজে শস্যৰ উৎপাদন ৫-২০ শতাংশ বৃদ্ধি কৰে। উন্নত মানদণ্ডৰ বীজৰ ব্যৱহাৰ কৰি খেতিয়কে শস্য উৎপাদনত বিভিন্ন প্ৰকাৰে উপকাৰ পাব পাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে

- কঠীয়াৰ সংখ্যা অধিক হয়।
- বীজৰ অংকুৰণ বেছি হয়।
- পুনঃবোপণ আৰু পথাৰৰ খালি ঠাই কমকৈ পূৰ কৰিব লগা হয়।
- শস্যৰ শ্ৰীবৃদ্ধি হয়।
- সমভাৱে শস্যৰ বৃদ্ধি হয়।
- জৈৱিক আৰু অজৈৱিক প্ৰতিকূল অবস্থা প্ৰতিৰোধ কৰা ক্ষমতা বৃদ্ধি হয়।
- পথাৰত একে সময়তে ধান পকিবলৈ লয়।

বীজৰ মানদণ্ডৰ নিকপণ :

বীজৰ মানদণ্ড নিকপণ কৰিবলৈ বিভিন্ন দেশে বিভিন্ন মাপকাঠি ব্যৱহাৰ কৰে।

সাধাৰণতে তলত উল্লেখিত কাৰকসমূহৰ দ্বাৰা ধানৰ বীজৰ মানদণ্ড নিকপণ কৰা হয়

- জাতৰ বিশুদ্ধতা।
- অন্যান্য জাতৰ বীজৰ লগত সংমিশ্ৰণ
- নিষ্ক্ৰীয় উপাদানৰ উপস্থিতি
- অংকুৰণ ক্ষমতা
- আদ্ৰতাৰ পৰিমাণ

কাৰক	আধাৰ বীজ	প্ৰামাণিত বীজ
বিশুদ্ধ বীজৰ পৰিমাণ (%) (সৰ্বনিম্ন)	98	98
প্ৰতি কিঃগঃ বীজত অন্যান্য ধানৰ জাতৰ বীজৰ সংখ্যা (সৰ্বোচ্চ)	10	20
প্ৰতি কিঃগঃ বীজত মুঠ অপতৃণ আৰু অন্যান্য বীজৰ সংখ্যা (কিঃগঃ)	10	20
নিষ্ক্ৰীয় উপাদানৰ উপস্থিতি (%) (সৰ্বোচ্চ)	2	2
অংকুৰণ ক্ষমতা (%) (সৰ্বনিম্ন)	80	80
আদ্ৰতা (%) (সৰ্বোচ্চ)	13	13
ভাপ শূন্য পাত্ৰৰ আদ্ৰতা (%) (সৰ্বোচ্চ)	8	8